

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 209. sz. — 1939 szeptember 14 csütörtök — Ára: 12 fillér

Teleki miniszterelnök: Csak magyar érdekeket szolgálunk és magyar politikát csinálunk

„A mi politikánk a nyugodt munka politikája — Egy nemzet, mely most heverte ki a 20 év előtti összeroppanást nehéz földrajzi helyzetében nem bocsátkozhat kalandokba”

Nagy sikereket jelentenek a németek a keleti frontról

**A német előretolt csapatok elérték Lemberget
Varsó tartja magát, helyőrsége támad**

Német repülőtámadás a lengyel kormány új székhelye ellen

Az elmúlt nap hiranyaga közül magyar szempontból legfontosabb Teleki miniszterelnök beszéde. A magyar kormányelnök a nemzetközi válsággal kapcsolatban azt hangoztatta, hogy a magyar politika a nyugodt munka politikája, csak magyar érdekeket szolgálhatunk és magyar politikát csinálunk. A miniszterelnök eme megállapításához a helyeslés visszhangját adhatja pártkülönbség nélkül minden magyar ember. Aminthogy logikus és kézenfekvő a miniszterelnöknek az a megállapítása is, hogy egy nemzet, mely csak most heverte ki a húsz év előtti összeroppanást, nehéz földrajzi helyzetében nem bocsátkozhat kalandokba.

Megtudtuk a miniszterelnök nyilatkozatából azt is, hogy a magyar külpolitika nem változott, ugyanazon az úton halad, mint eddig. Ez a tény mindenesetre hozzájárul ahhoz, hogy a mai válságos időkben a nemzet minden megrázkódtatás nélkül élje át és megerősödjön jogos nemzeti önértelmezését szolgálja.

A keleti frontról a német hadijelentés nagy sikerekről számol be. A lengyel haderők részei válságos helyzetbe kerültek a németek gyors előretörése miatt, amely már a Visztula keleti partjára is mélyen kiterjed, délen pedig Lembergig ért el.

Varsó még bátran tartja magát, sőt a helyőrség állítólag támadást is hajtott végre. Éjszaka azt jelentik viszont, hogy a város polgári parancsnoka elhagyta Varsót. Hogy ez a polgári védelem feladását jelenti-e, azt e pereben nem lehet tudni. A helyzet kritikus voltára jellemző, hogy már a lengyel kormány új székhelyét is erős légi támadás érte a német légi egységek részéről.

Chamberlain angol miniszterelnök az angol alsóházban az európai feszültség megszüntetéséről beszélt, de szavaiból kitetszőleg a megoldást fegyveres úton véli elérhetőnek. Ezért hangsúlyozta,

Teleki miniszterelnök beszéde

Budapest, szeptember 13. A Magyar Élet Pártja szerdán este értekezletet tartott. Báró Vay László országos elnök megnyitó beszédeben rámutatott arra, hogy a legutóbbi pártértekezlet óta sorsdöntő események játszódtak le Európában, közvetlen szomszédságunkban. A magyar nemzet a bekövetkezett nehéz időkben a legnagyobb fegyelmelzetségről tett tanúságot, tisztában van erőivel és bizva vezetőinek bölcsességében, nyugodt fegyelmelzetséggel és bátran várja az elkövetkezendő eseményeket. A törvényhozásra az a feladat hárul, hogy tervszerűen, nyugodtan folytassa munkáját és ezzel is példát adjon a nemzetnek a céltudatos, fegyelmelzett munka folytatására.

Utána gróf Teleki Pál miniszterelnök szólalt fel.

Beszéde elején utalt a legutóbbi pártértekezlet óta bekövetkezett eseményekre, majd örömmel megállapította, hogy a nemzet megőrizte azt a nyugalmat és egységet, amely a mai és a még várható nehéz időkben illő és szükséges. Azzal a nyugalommal és komolysággal, amely fővárosunkban, városainkban, általában az ország egész népében megnyilatkozik, tiszteletet vívunk és vívtunk már ki az egész világon.

Kijelentette ezután, hogy külpolitikánk irányelve, amelyet állandóan követünk, amelyet az új országgyűlés összeülésekor Magyarországi Kormányzója világosan újra kijelölt és amelyet cseleked-

de hangsúlyozottan mondhatom, hogy csak magyar érdekeket szolgálunk (szünni nem akaró éljenzés és taps) és magyar politikát csinálunk.

— Hogy milyen célkitűzések, milyen baráti kapcsolatok alapján intézzük a magyar külpolitikát, azt az egymásután következő kormányok azonos külpolitikai programjai, nyilatkozatai, tettei, a külállamokkal való kapcsolatai világosan kifejezik. A mi politikánk ebben a pillanatban a nyugodt munka politikája. Ennek az országnak erősnek kell lennie, sőt pillanatáról pillanatra erősödnie kell. A kormány megteszi a magáét, hogy ezt lehetővé tegye. Sem alkotmányos érzésem, sem a nemzet iránti bizalmam, sem az országgyűlés tagjaiba vetett bizalmam és hitem nem engedi, hogy az országgyűlést most elnapoljuk, hanem úgy tartom, hogy működjek és dolgozzék úgy és annyira, amennyire a jelen körülmények között lehet.

— Minden törekvésem az lesz, hogy a nemzeti összefogásnak megfelelően nyugodt és méltóságteljes tárgyalást biztosítsak. Remélem, hogy az országgyűlés hű kifejezője lesz az ország nyugalmának s a maga munkájával is hozzá fog járulni ahhoz, hogy példát mutasson. Óriási dolog lenne, ha a parlament a törvényjavaslatokat, köztük nehéz és bonyolult javaslatokat, nyugodt és méltóságteljes munkával tudná tárgyalni ezekben az időkben. Ez felemelő lenne a nemzetre, amely ebből hitet, bizalmat és büszkeséget merítene (úgy van, úgy van, helyeslés), kifelé pedig megbecsülést és talán bizonyos bámulatot keltene a nemzet iránt. Remélem, hogy ezt el tudjuk érni.

— Magyarországi politikája a nyugodt munka politikája, a mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem terén egyaránt. Az országnak nemcsak erősnek kell lennie, hanem méginkább erősödnie kell s a kormány mindent megtesz ennek érdekében. Jóllehet az ország közhangulata bámulatosan, szinte csodálatraméltóan nyugodt, amiért mindenki köszönnettel kell, hogy adózzék, a kormány mégis tett bizonyos óvintézkedéseket, olyanokat, amelyeket az európai konfliktustól nálunk sokkal messzebb álló államok is meghoztak. A magyar közönség ayugalmának tudható be, hogy csak ezekre az intézkedésekre volt szükség.

Hangsúlyozta a miniszterelnök még, hogy a nagy magyar sorskérdésekben minden magyar egyformán gondolkozik. Komolyak az idők is és egy nemzet, amely alig heverte ki húsz év előtti teljes összeroppanását, nehéz földrajzi helyzetében nem bocsátkozhat kalandokba. Nem csapongtathatja képzeletét senki kalandos terreken. (Nagy éljenzés és taps.)

Sohasem roltunk kalandorok, de ha azok is lettünk volna, sohasem lettünk volna jó kalandorok. (Éljenzés és taps.) Nem szükséges mondanom — folytatta —, hogy csak a nemzet érdekeit szolgáljuk,

de hangsúlyozottan mondhatom, hogy csak magyar érdekeket szolgálunk (szünni nem akaró éljenzés és taps) és magyar politikát csinálunk.

— Hogy milyen célkitűzések, milyen baráti kapcsolatok alapján intézzük a magyar külpolitikát, azt az egymásután következő kormányok azonos külpolitikai programjai, nyilatkozatai, tettei, a külállamokkal való kapcsolatai világosan kifejezik. A mi politikánk ebben a pillanatban a nyugodt munka politikája. Ennek az országnak erősnek kell lennie, sőt pillanatáról pillanatra erősödnie kell. A kormány megteszi a magáét, hogy ezt lehetővé tegye. Sem alkotmányos érzésem, sem a nemzet iránti bizalmam, sem az országgyűlés tagjaiba vetett bizalmam és hitem nem engedi, hogy az országgyűlést most elnapoljuk, hanem úgy tartom, hogy működjek és dolgozzék úgy és annyira, amennyire a jelen körülmények között lehet.

— Minden törekvésem az lesz, hogy a nemzeti összefogásnak megfelelően nyugodt és méltóságteljes tárgyalást biztosítsak. Remélem, hogy az országgyűlés hű kifejezője lesz az ország nyugalmának s a maga munkájával is hozzá fog járulni ahhoz, hogy példát mutasson. Óriási dolog lenne, ha a parlament a törvényjavaslatokat, köztük nehéz és bonyolult javaslatokat, nyugodt és méltóságteljes munkával tudná tárgyalni ezekben az időkben. Ez felemelő lenne a nemzetre, amely ebből hitet, bizalmat és büszkeséget merítene (úgy van, úgy van, helyeslés), kifelé pedig megbecsülést és talán bizonyos bámulatot keltene a nemzet iránt. Remélem, hogy ezt el tudjuk érni.

— Már igen sok ellenzéki képviselő részéről tapasztaltam, hogy hallottam azt a megjegyzést, hogy

ebben a pillanatban magyarok vagyunk, egyek vagyunk és egy ügyet szolgálunk. En is ezt a felfogást tartom mindenkiel szemben, aki ilyen felfogást vall. Amit mondtam, az vonatkozik minden törvényjavaslatra, köztük a földbirtokpolitikai törvényjavaslatra is.

— Ezeket voltam bátor — fejezte be beszédét a miniszterelnök — ezekben az Európára nézve nehéz órákban előadni. Bizom a nemzet erejében, önértékében, önfeláldozásában, türelmében, nyugalmaiban, magyarságában és hazafiasságában és abban, hogy mire Európa

átelik ezeken a nehéz időkön, a magyar nemzet felemelt fővel áll. (Eljenzés.)

A miniszterelnök ezután áttért a belső kormányzati problémák ismertetésére a Ház most megkezdődő ülészakájával kapcsolatban.

Végül gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter ismertette a mezőgazdasági öregségi biztosítás kiterjesztéséről szóló javaslatot, amelyet a Ház pénteki ülésén terjeszt majd be. A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági munkások özvegyei is nyugdíjban részesüljenek.

Chamberlain az angol-francia együttműködésről és a „feszültség megszüntetéséről”

London, szeptember 13. (MTI.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház szerda délutáni ülésén beszédet mondott.

— Örömmel biztosíthatom az alsóházat — mondotta —, hogy a La Manche-csatorna két partján élő nép közvéleménye mindenben azonos felfogást vall. A francia és angol nép egyaránt elszánta magát arra, hogy nemcsak teljes mértékben eleget tesz Lengyelországgal szemben vállalt becsületbeli kötelezettségeinek, hanem azt is elhatározta, hogy véget vet annak a túrheteretlen feszültségnek, amely Európában uralkodott. Ennek véget kell vetni — mondotta ezután Chamberlain francia nyelven. — Megfelel a valóságnak — folytatta —, hogy angol csapatok vannak már Franciaországban, de eddig még a hadműveletekben nem vettek részt. Több angol légiraj, amelyek légi bázisa Franciaországban van, már működésbe lépett.

Chamberlain ezután bejelentette, hogy három lengyel torpedórom-

boló esatlakozott az angol flottához és ezeknek az angol tengeri haderővel való együttműködése hatásosnak bizonyult. Biztosíthatja az alsóházat, hogy a német tengerelattjárókat állandóan támadják s ezen a téren a siker nem is maradt el. Majdnem valamennyi német kereskedelmi hajót elűzték az angol vizekről, néhányat pedig foglyul ejtettek. Ezeket kívül sok német hajót semleges kikötőbe internáltak. (MTI.)

„Chamberlain bizakodó hangulatban tért vissza”

London, szept. 13. Stanhope lord a Lordok Házában nyilatkozott a nemzetközi helyzetről. Beszédében kitért a legfelsőbb tanács keddi ülésére és ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Chamberlain miniszterelnök az ülésről igen bizakodó hangulatban tért vissza. A miniszterelnököt nagyon kielégítette az, hogy a francia és angol kormány álláspontja valamennyi politikai és stratégiai kérdésben teljesen fedi egymást. (MTI.)

Roosevelt összehívta a kongresszust

Washington, szeptember 13. (Havas.) Roosevelt elnök szeptember 21-re összehívta a kongresszust.

Az ellenzék minden amerikai felszólított Roosevelt ama tervével szemben, hogy a kongresszus legközelebbi ülésén szüntessék meg a

fegyverkiviteli tilalmat. A kongresszus semlegességhez ragaszkodó csoportja elhatározta, hogy szennvedélyes felvilágosító hadjáratot indít a semlegesség szenátusi tárgyalásának előkészítésére.

Fordulat a török külpolitikában

A török külügyminiszter moszkvai utazásához változatlanul érdekes kombinációkat fűznek. A Magyar Távíratok Iroda közli a Stefani Iroda szófiái jelentését, amely szerint a Slovo úgy tudja, hogy Szaradzoglu török külügyminisz-

ter moszkvai utazása alkalmával újabb baráti megállapodások jönnek létre a két ország között. A Mir című szófiai lap szerint a török külügyminiszter moszkvai útja döntő fordulatot jelent Törökország külpolitikájában.

Felmondja a Szovjet Angliával kötött kereskedelmi szerződését?

A stockholmi Nya Dagligt Allehanda moszkvai jelentése szerint — mint az MTI közli — a szovjet azzal a tervvel foglalkozik, hogy felmondja az Angliával kötött kereskedelmi szerződést, mert

Anglia nme engedte ki Oroszországba angol cégek szerződéses megállapodáson alapuló hadianyagszállítmányait. Többek között hatvan tank szállításáról is szó volt.

A jugoszláv semlegesség

A jugoszláv semlegességet három napon belül most már a harmadik jugoszláv miniszter hangsúlyozza. Nikola Beslic közlekedési miniszter tegnapi szabadkai beszédében — mint a Magyar Távíratok Iroda Belgrádból jelenti — kijelentette, hogy Jugoszlávia ba-

rátságot kötött valamennyi szomszéd állammal s az ország és a nemzet érdekei azt kívánják, hogy Jugoszlávia semleges maradjon. A józan ész törvénye azt parancsolja, hogy jugoszlávia maradjon kívül az összetűzésen.

A blokád

Brüsszel, szept. 13. (Német Távíratok Iroda.) A Belga Távíratok Iroda londoni jelentése szerint az Anglia által bevezetett blokádrendszert a semleges államok (racionálizálásnak) rendszere kíséri

és pedig úgy, hogy a semleges államok csak saját szükségleteik számára kapják meg a szükséges élelmiszert s nyersanyagot. Úgy tudják, hogy Anglia minden semleges orszognak megadja saját

rendes behozatalán felül olyan nyersanyagok és áruk behozatalát, amelyeknek kivételre történő to-

vábbszállítása, vagy további fel dolgozása ellenkezik az angol blokád céljával. (MTI.)

Német repülők bombázták a lengyel kormány székhelyét

Przemieniec, szept. 13. Przemieniec városa, a lengyel kormány ideiglenes székhelye ellen kedden délelőtt feltizenegykor hat német repülőgép támadást hajtott végre. A gépek délnyugati irányból jöttek s 30 dombát dobtak le. A Przemieniecben tartózkodó külföldi diplomáciai képviselők tagjai közül senki sem sérült meg. (MTI.)

Berlin, szeptember 13. (Német Távíratok Iroda.) Noha az időjárás rossz, a német légi fegyvereknek

a keleti arcvonalon hadbavetett kötelékei tegnap is hathatósan támadták a hadsereg harci cselekményeit, azonkívül bombavetésekkel megszakították a Bialystok—Wolkowysk, Slonin—Baranovice, Bialystok—Brest—Pilsk vasútvonalakat, Cleszyce, Horniec és Wlodawa pályaudvarát súlyos találatok érték. Przemyslől északra Radymnánál lelőttek két ellenséges harci repülőgépet. (MTI.)

A német sajtófőnök harctéri élményei

Berlin, szept. 13. (Magyar Távíratok Iroda.) Dietrich birodalmi sajtófőnök, aki Hitler vezér és kancellár kíséretében a keleti harctéren tartózkodott, visszaérkezett Berlinbe és szerdán megjelent a berlini külföldi újságírók körében. A birodalmi sajtófőnök beszámolt harctéri élményeiről. Többek között hangoztatta, hogy személyes tapasztalatai alapján állíthatja, hogy Lengyelország katonai sorsa megpecsételődött. A lengyel ellentállás már teljesen megtört és a Visztulától nyugatra levő területeken bezárt lengyel csapatok megadása már a legközelebbi időben várható. A német csapatok a Visztulától keletre ugyancsak erős iramban folytatják előnyomulásukat. A lengyel ellentállás megtört. Lengyelország katonai problémája már megoldódott.

A sajtófőnök hangoztatta, hogy katonai körök véleménye szerint a lengyelországi hadjárat a jövő hét végéig már befejezést is nyerhet.

A birodalmi sajtófőnök elmondta ezután, hogy Hitler vezér valószínűleg a lengyelországi had-

járat végéig kint marad a keleti hadszíntéren. A vezér és kancellár állandóan az elől küzdő katonák között tartózkodik és az egyszerű frontkatonák életét éli. Hitler nem szemléltetőn tartózkodik katonái között, hanem mint a birodalom első katonája, csapatai élén szüntelen részt vesz a harcban. Egyszerű katonaként él és tábori konyharól étkezik.

Berlin, szept. 13. (Magyar Távíratok Iroda.) Azokkal a Rómából érkező hírek kapcsolatban, amelyek szerint Olaszország tovább folytatja diplomáciai hadjáratát a megtekintés érdekében, német politikai körökben hangoztatják, hogy a német és olasz kormány állandóan összeköttetésben áll egymással. Attolico olasz nagykövet jelenleg nem tartózkodik Berlinben, de tévesek azok a hírek, melyek szerint az olasz nagykövet a keleti harctéren volna.

Berlin, szept. 13. (Német Távíratok Iroda.) Modlin fontos erődítést, amely Varsótól északnyugatra ott fekszik, ahol Narew a Visztulába torkollik, a német csapatok körülzárták. (MTI.)

A francia kormány kiegészítése

Párizs, szept. 13. Daladier miniszterelnök szerdán este félkilenc órakor látogatást tett az Elysée palotában, hogy benyújtsa Lebrun elnöknek új munkatársai névsorát. (MTI.)

Párizs, szept. 13. (Havas) Daladier miniszterelnök kiegészítette kormányát, amelyben fontos helyek betöltetlenek voltak. Mint ismeretes, Zay miniszter a hadseregben kívánt szolgálni. Marchandea pedig néhány nappal ezelőtt közölte, hogy szeretné ismét Rheims város ügyének a vezetését a kezébe venni. Chappedelaine kereskedelmi tengerészetiügyi miniszter és Patentre gazdasági miniszter pedig lemondott. (MTI.)

A kormány újalakítása után a fontosabb tisztségeket a következők: Miniszterelnök, hadügyminiszter és lügyminiszter: Daladier. Belügyminiszter: Sarraut. Légügyi miniszter: Guy la Chambre. Haditengerészeti miniszter: Campinchi. Földművelésügyi miniszter: Queuille. Gyarmatügyi miniszter: Mandel. Kereskedelemügyi miniszter: Gentin. Pénzügyminiszter: Reynaud. Közegészségügyi miniszter: Rucard. Munkügyi miniszter: Pomaret. Közmunkügyi miniszter: de Monzie. Postaügyi miniszter: Julien. Gazdasági és nemzetvédelmi állam-

titkár: Bucos. Külügyi államtitkár: Champetier de Ribes. Vesztegar miniszter: Georges Pernot. Igazságügyminiszter: Georges Bonnet. Nemzetnevelésügyi miniszter: Yvonne Delbos. Hadviselésügyi miniszter: René Bessac. Kereskedelmi tengerészetiügyi miniszter: Rio. Fegyverkezési miniszter: Raoul Dautry.

A római vilákiállítás munkatervét folytatják

Róma, szept. 13. (Stefani.) Muscolini szerdán fogadta a római vilákiállítás főbiztosát, aki jelentést tett a munkálatok előrehaladásáról. A Duce elrendelte, hogy a munkatervet a változott viszonyok ellenére is teljes egészében hajtsák végre. (MTI.)

Ma ülést tart a külügyi bizottság

Budapest, szept. 13. A felsőház külügyi bizottsága szept. 14-én délután félnégykor ülést tart, amelynek tárgya a közelmult külpolitikai eseményeinek ismertetése.

— Kínai cipruság az elhunyt zirci apát sírján. A távolkeleti helyzetre jellemző, hogy Kínából csak most érkezett meg P. Tyukody Lucian ferences szerzetesnek, a február elején elhunyt dr Werner Adolf zirci apát hűségese tanítványának részvétét szimbolizáló cipruság, a küldő gyászoló soraival. Míg a halálhíre eljutott Kínába és onnan a feladatott cipruság megérkezett Zircra, hét teljes hónap telt el. A zirci apátáság a halás tanítvány küldeményét leveleivel együtt elhelyezte az elhunyt apátúr sírján.

V i g s z i n h á z

Ma utoljára a legizgalmasabb detektívfilm: a

BASKERVILLEI KUTYA

Fősz.: Basil Rathbone—Richard Greene

A szerda déli német jelentés

Berlin, szept. 13. A szerda déli kiadott német harctéri jelentés szerint, a német csapatok Przemysl mindkét oldalán előretörve, elfoglalták Sambort és Javorovot. Az előretolt osztagok elérték Lembergét.

A Radomtól délre körülzárt lengyel csoport megszűnt.

A hatalmas zsákmányt — amelyet foglyokban, ágyúban és mindenfajta harci eszközben szereztünk, — még osztályozzák és számozzák.

A Kutnonál körülzárt lengyel hadosztályoknak és két lovasdandárnak minden kísérlete, amellyel dél felé át akartak törni, meghiúsultak. Hadosztályaink koncentrikus ellentámadása folyamatban van.

Varsótól keletre és délkeletre az utakat és a varsó-sieleci vasútvonalakat nagy csapatokkal átléptük.

A legszélsőbb keleti szárnyon gépesített csapatok negyven kilométernyire állnak Bresttől északra.

Jóval az arcvonal mögött a Bugtól északra feltartóztatunk a Lomzából túlkészen dél felé hátráló 18. lengyel hadosztályt.

A légi haderők kedden is eredményesen támadták a Visztulától keletre fekvő országútakat, hidakat és vasútakat.

Krisztinopol pályaudvarán három vonat ég. Luck repülőterét a német repülők súlyosan megrongálták. Bialapodlask repülőgépgyárát lángba borították.

Tizenegyet ellenséges repülőgépet elpusztítottak, közülük kettőt légi harcban. A légi felderítés kiváló és a hadvezetés szempontjából értékes eredményekkel járt.

Nyugaton a Saarbrückentől hat kilométerre délkelet felé fekvő Birnberget, amelyet az ellenség két százada szállt meg, a német előőrsök ellentámadással visszafoglalták.

Ezenkívül csak előőrsök között folytak lényegtelen csatározások.

Légi támadás német birodalmi terület ellen nem történt. (MTL)

Német válasz a lengyel polgári ellenállásra

Vezéri főhadiszállás, szept. 13. (Német Távíráti Iroda.) A legutóbbi időben gyakran előfordultak olyan esetek, hogy a lengyel kormánykörök és a hadsereg vezetői felszólították a nyílt városok lakosságát, hogy a benyomuló német csapatoknak a város határában, továbbá a tereken és falvakban álljon ellen. Varsóban röpiratok, a lengyel rádió és más felhívások útján szőlítették fel a lakosságot, hogy kezdjen franktior háborút. Magát Varsó városát a lengyel tüzéség lötte.

A német véderő-főparancsnokság ezzel kapcsolatban a következőket közli:

A német tüzéség és a német re-

pülők mindeddig a legnagyobb figyelemmel voltak a nyílt városokra, terekre és falvakra, de csak azzal a feltétellel, hogy ezeket a városokat, tereket és falvakat az ellenség nem tekintí háborús területnek. Miután Lengyelország tekintet nélkül saját lakosságának érdekeire, ezt az elvet elveti, a német véderő mostantól kezdve minden rendelkezésére álló eszközzel megtöri az ellentállást az ilyen helyeken. A német légi haderő a nehéztüzéséggel együtt végrehajtja azokat a katonai intézkedéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy a legrövidebb idő alatt szembetűnően megmutassák az ellenállás céltalanságát. (MTL)

Varsó ostroma Támad a lengyel helyőrség

Varsó, szept. 13. (Havas.) A fővárosi arcvonal-szakaszon kedden viszonylagos csend uralkodott. A város helyőrsége páncélos osztagoktól támogatva, több sikeres támadást végzett és megsemmisítette az ellenség három harcikosiját. Az összeütközések során Chamura ezredes is elesett. (MTL)

Berlin, szept. 13. A Berliner Börsenzeitung Varsó ostromával kapcsolatban megjegyzi, hogy Czuma tábornok a város lengyel parancsnoka tüzéségével kívülről löveti a várost. A lap szerint ez az intézkedés sokkal többet árt a lengyeleknek, mint a németeknek. (MTL)

Kik védik Varsót

Zürich, szeptember 13. (Havas.) Varsó ostromáról a következő részletek érkeztek Svájcba: A gépesített csapatok egy kissé visszavonultak, hogy megerősítsék állásukat és bevárják a megerősítéseket. A város védelmét Czuma tábornok és Strazynski biztos irányítja s háromféle csapat áll parancsnokságuk alatt, a reguláris hadsereg több hadosztálya, a polgári helyőrség és a szakszervezetek által megszervezett munkás védőosztagok. A két legutóbbi alakulat nagyobb részt öregekből és egészen fiatalokból, valamint asszonyokból áll.

Az egész lakosság dolgozik a barikádok emelésén, villamos és vasúti kocsikat borítanak fel, ezekre a lerombolt házak omladékaiból köveket és homokzsákot raknak. A városból elmenekült lakosság csak akkor térhet vissza, ha alkalmas a védelmi munkára.

A távbeszélőösszeköttetés Varsó és a kormány székhelye között továbbra is fennáll. (MTL)

Danzig, szept. 13. A Német Távíráti Iroda jelentése szerint a brieseni kerületben ép úgy, mint Brombergben a lengyelek igen sok németet öltek meg, hureoltak el, vagy esonkítottak meg.

Varsó polgári parancsnoka elhagyta a várost

Varsó, szept. 13. (Német Távíráti Iroda.) A Lengyel Távíráti Iroda és a város polgári parancsnoka a hivatalos személyzettel együtt elhagyta Varsót. Főhadiszállásukat Baranovicében ütötték fel. Eleinte az volt a szándékuk, hogy a Lengyel Távíráti Iroda Lembergbe költözzék, minthogy azonban már ezt a várost is fenye-

getik a német csapatok, ettől elállottak, a Baranovice is veszélyeztetve lesz, a lengyel távíráti iroda Vilnába költözik, ahol már megtették a szükséges előkészületeket. A Vilna és Baranovice közötti vasútvonal most az egyedüli vasúti összeköttetés Lengyelországban, amely még épségben maradt. (MTL)

Francia hadijelentés

Páris, szept. 13. (Havas.) Hivatalosan jelentik szept. 13-án este: Csapatunk általában megjavították előző napokon elfoglalt állásaikat. Tengeri haderőink erélye-

sen válaszolnak az ellenség tenger-alattjáróinak. A légierők tevékenysége a rossz idő miatt csekély volt. (MTL)

Francia magyarázat a nyugati harcokról

Páris, szeptember 13. (Havas.) A Rajna és Mosel közötti arcvonalon a folyamatban levő hadműveletek a fontos helyzetet elfoglaló Saarbrücken ipari város mindkét oldalán előrenyomulásban végződtek. Az egyik részen már az ellenségeskedések első napjaiban biztosították a Saarbrückentől nyugatra fekvő Warndt-erdő által alkotott kiszögellést, a másik rész elfoglalása pedig a Bries balpartján elterülő vidéken Sarreguemines és Hornbach között 20 km-es szakaszon tekintélyes mértékben folyamatban van. Ezenkívül az arcvonal nyugati szélén nemesak a né-

met csapatok támadó mozdulatainak vetettek gátat Sierck vidékén, hanem a francia csapatok ebben az irányban könnyen előre is nyomultak. A hadműveletek között a legfontosabb az az előnyomulás volt, amelyet a Bries balpartján értek el, ahol — bár az ellenség ellenállt — fontos állásokat, nevezetesen jó megfigyelő helyeket foglaltak el. Az ellenség ebben az irányban hosszantartó tüzéségi tűzzel felelt és a német felderítő repülők is különösen élénk tevékenységet fejtenek ki. A francia és német repülők az arcvonal felett többször megütköztek. (MTL)

Hitler Lodzban

Berlin, szept. 13. (Német Távíráti Iroda.) A Vezér az arcvonalon tett máj útja során délután 3 órakor Lodzba érkezett. A vezérnek a város közepén való áthaladása a német csapatok és a lakosság körében nagy meglepetést keltett, mivel a várost csak a múlt hét végén szállották meg. (MTL)

Vezéri főhadiszállás, szept. 13. Hitler vezér mielőtt Lodzba érkezett, nagyobb katonai szemleutat tett a német csapatok hadművelési területén. Elsősorban azokat az egységeket látogatta meg, amelyek több esatában győzelmesen levertek az elmúlt napokban a bekerített lengyel csapatok kétségbe esett áttörési kísérletét. A német csapatok Lodz környékén olyan gyorsasággal nyomulnak előre, hogy a polgári lakosság áldozatul esését gyakran teljesen el lehet kerülni. A lengyelek egyszer sem jutottak hozzá, hogy a hidakat felrobbanthassák, vagy a falvakat felgyújthassák, amelyet az arcvonal sok más részén megtettek. Azon az egész földszávon, amelyet Hitler vezér szemleútja alkalmával érintett egyetlen ház sincs megrongálva. — A

földműves lakosság ismét visszatért a földekre és folytatja munkáját. Azok a szökevények, akik az első pillanatban elhagyták a falvakat, ismét visszatértek.

Az újból megkezdett békés életnek hasonló képét mutatja Lodz városa is. Ez a város is megkímélődött a rongálásoktól. A villamosok már ismét közlekednek. Ennek a nagy ipari városnak a gyáraiban is megkezdtek a munkát. A Lodzban különösen nagyszámú élő németek feldiszipítették házaikat a horogkeresztes zászlókkal.

Egész meglepetésszerűen érte a várost Hitler vezér látogatása. Amikor átvonult az élénk forgalmú főuccán, a lakosság felismerte és tisztelttel köszöntötte. Miután Hitler vezér meglátogatta Lengyelországnak ezt a második legnagyobb városát, visszatért a vezéri főhadiszállására.

Az egyik angol hírszolgálati iroda azt a hírt közölte, hogy a lengyelek visszafoglalták Lodzot. Mivel ez a jelentés éppen abban az órában történt, amikor Hitler vezér még Lodzban tartózkodott, már maga e tény is megcáfolja a híradást. (MTL)

Erős munkálatok a Sigfried-vonalon

Róma, szept. 13. (Magyar Távíráti Iroda.) Mint Londonból jelentik, a Daily Telegraphhoz érkezett jelentések szerint a Sriefried-vonalon erős munkálatok folynak. Dr Ley, a munkaarevonal vezetője hír szerint Trierbe érkezett, hogy irányítsa a gyorsított védelmi munkálatokat. A lap szerint ezek a munkálatok arra vallanak, hogy nagyobb arányú angol-francia offenzívától tartanak. (MTL)

Zürich, szept. 13. A Neue Züricher Zeitung berlini jelentése szerint Kölnnt nem üritették ki, de az erődítmények övezetébe eső hely-

ségek polgári lakosságát már az ország belsejébe szállították. Bécsben és Prágában felfüggesztették az éjszakai elsötétítést. Berlinben igyekeznek enyhíteni az elsötétítési intézkedéseket, mert az elmúlt tizenegy nap során igen sok közlekedési baleset történt. (MTL)

Róma, szept. 13. (M. T. I.) A Popolo D'Italia azt írja, hogy a mostani válságban Olaszország is hallatni fogja szavát. Ezt az egész világnak meg kell szivlelnie. Olaszország tehát dolgozik és várja azt a szót, amelyet a Duce megígért és amely el is fog hangzani.

Hungária filmszínház
MA: a legmulatságosabb magyar zenés bohózat:

Nem loptam én életemben

Főszerepben: Egrý Mária,
Ania Suli, Szilassy, Latabár K., Bilicsi, Pethes stb.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

JUTKA
kalapszalonn
őszii modelljel olosók és izlések.
Nagy választék!
alakítások legoliosobban
Csapó u. 25.

**A Kollégiumi Diákszövetség
összejövele**

A hatalmas művészi eseményt jelentő „János vitéz” előadás támogatására hívták fel a szövetség tagjait a felszólalók.

A ref. Kollégiumi Diákszövetség tegnap a Kollégium dísztermében értekezletet tartott, amelyen az igen nagy számban megjelent tagok lelkes hangulatban foglaltak állást a Szenczi Molnár Énekkar gyönyörű vállalkozása mellett a „János vitéz”-nek a városi Csokonai Színházban, szeptember 23. és 24-én történő előadásának sikere érdekében. Az értekezlet tagjai igérték családtagjaikkal együtt a megjelenést és a diákszövetség többi tagjainak is a figyelmébe ajánlják a szép vállalkozás támogatását, amely művészi értéke mellett egyúttal a Kollégium javát is szolgálja, mert a tiszta jövedelem egy részét a kollégiumi jubileumi zenealpra fordítják.

Jakucs István kollégiumi igazgató megnyitói szavaiban felhívta a Diákszövetség tagjainak figyelmét, hogy a fentemlített egyesület vállalkozásának nagyszerűségéről több alkalommal személyesen meggyőződött s így a Diákszövetség tagjainak legmelegebben ajánlja az előadások megtekintését.

Csász László kollégiumi tanár vázolta a megjelentek előtt, hogy milyen nagyszabású feladatot tűzött maga elé a Szenczi Molnár Egyesület, amikor a „János vitéz” Kacsóh Pongrácz eredeti letétje szerint, teljes egészében, a körösszámok hiánytalan érvényesítése mellett adja elő. Az a tény, hogy Kacsóh Pongrácz minden kórusnak szánt éneket, vegyes, vagy férfikarra írta a mű bemutatását kórus feladatává tette. Ez a körülmény adta a gondolatot arra, hogy az egyesület ilyen feladat megoldására vállalkozzék.

Az elhangzott ismertető után Uray Sándor püspökhelyettes hangzott, hogy ennek a hatalmas művészi vállalkozásnak rendkívül fontos, hogy teljes erkölcsi és anyagi sikere legyen s kérte a szövetség tagjait, hogy ennek érdekében tegyenek meg mindent. Használó értelemben szóltak fel Nagyhegyesi Szentina Jenő kormányfőtanácsos, Veres Bálint ref. lelképásztor, Béktesi Lajos h-szoboszlói lelképásztor, vitéz Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok, Vass József tanár és Kántor József vallásoktató lelkész.

— Nagy érdeklődés kíséri a „János vitéz” előadását a Szenczi Molnár Énekkar rendezésében. A tegnapi nap folpamán valóságos megostromolta a közönség a jegyváltó helyeket. — A nagy érdeklődés miatt ajánlatos mindenkinek mielőbb gondoskodni jegyről, melyek továbbra is a Kónya-traffic ban és a Kollégium jegyirodájában kaphatók, utóbbi helyeken délelőtt 9—12 óráig és délután 4—6 óráig.

— Hamuszürkére festették a bukaresti villamosokat. Bukarestből jelentik: A légügyi és tengerészeti ügyi minisztérium rendelkezése a bukaresti villamosokosokait hamuszürkére festették. Érdekes, hogy rövid idő alatt ez már a második átfestés. A másodszori festésre azért volt szükség, mert első ízben túlságosan világos festéket használtak. Hamuszürke szinte fogják befesteni a társasgépkocsikat is.

**A varsói román nagykövet visszatért
Romániába**

Bukarest, szept. 13. Kivatkowszki lengyel pénzügyminiszter kíséretében tíz magasrangú lengyel hivatalnok érkezett Czernowitzba. Kviatkowszki kedden délelőtt lépte át a román-lengyel határt. Gri-gorcea varsói román nagykövettel együtt a varsói román nagykövetség személyzetének legnagyobb része visszatért Romániába. A nagykövet és kísérete Lublinból jött.

**Négy lengyel katonai repülőgép
román területen szállott le**

Bukarest, szept. 13. (Stefani.) Czernowitzból jelentik, hogy 4 lengyel katonai repülőgép szállt le a lengyel-román határon. A román hatóságok a gépeket lefoglalták és a legénységet gyűjtőtáborokban helyezték el. (MTL.)

Szlovákia bekebelezte a Javorinát

Berlin, szept. 13. (Magyar Távirati Iroda.) A Deutsche Allgemeine Zeitung hosszabb pozsonyi tudósításban számol be a legutóbbi szlovák minisztertanácsról, amely közigazgatásilag is Szlovákiába kebelezte be a Lengyelországtól megszállott szlováklakta területeket. A minisztertanácsról kiadott hivatalos jelentés szerint „a kormány tudomásul vette az északi vámhatár kitolását az 1920. évi határig.” Ugyanakkor Pozsonyban bejelentették, hogy Oravában és Javorinában ismét szlovák postahivatalokat állítottak fel. (MTL.)

**A tiszafüredi öntözőrendszer
építése befejezéshez közeledik**

Tavasszal ott már megindul az öntözés
A hortobágyi öntözési telepek működése

Hírt adtunk arról, hogy a felsőház és képviselőház tagjai megtekintették az Országos Öntözésügyi Hivatal által kiépített tiszafüredi öntözőrendszert és a hortobágyi kísérleti gazdaságot. Ez alkalomból részletesen ismertették a tiszafüredi öntözőrendszer és a hortobágyi öntözési telepek beosztását, működését.

A tiszafüredi szivattyútelep Tiszafüredtől nem messze, Örvény község mellett van, szivattyúinak teljesítőképessége másodpercenként hatezer liter. A szivattyúk hajtásához szükséges elektromos áramot a tiszaluci vízierőtelep fogja szolgáltatni, amelynek előkészítő munkálatai már folyamatban vannak. Az elszivattyúzott vízmennyiség 20 ezer kat. hold öntözésére elegendő. Egy kat. hold idényenkénti öntözéshez 2500 köbméter szükséges, amelynek szivattyúzási költsége 1.44 pengő. A tiszafüredi öntözőrendszer építése a befejezéshez közeledik, a tavasszal már meg is indul az öntözés. Az öntözési rendszer területén mintatelepeket állítanak fel, amelyeken érdemes kigazdák fognak gazdálkodni az öntözésügyi hivatal felügyelete alatt, hogy így a környékbeli gazdáknak például szolgáljanak.

A hortobágyi öntözési telepek vízszükségletét a Hortobágy-folyó szolgáltatja. A híres folyóban a »9 lyukú híd« alatt két kilométerre húzódó gátat építettek, amely a folyóban levő vizet 88.20 m. Adria feletti magasságban tartja. Az így felduzzasztott vízből a Mátán levő teleprész öntözésére egy 20 lóerős traktorral hajtott szivattyú emel másodpercenként 300 liter vizet.

A Borsóslapason levő teleprész számára a duzzasztó gáttal kapcsolatban turbínás szivattyútelepet is építettek. Ez a szivattyútelep a Hortobágy vizét használja, mégpedig úgy, hogy a vízmennyiség kétharmadát használja emelésre s a felszabadult egyharmadot emeli fel a 300 kat. hold kiterjedésű töltésekkel körülvett tárolómedencébe oly magasra, ahonnan a víz az öntözőndő területre természetes erővel juthat el. Ilyen módon másfélmillió köbméter vizet juttathatnak a Hortobágy-

folyó tavaszi nagy vizeiből a száraz nyárra. A borsóslaposi teleprészre az öntözővizet a tárolóból kiágazó két főöntöző-csatorna vezeti. Ezekből 500 méterenként ágaznak ki a másodrendű csatornák, az ezekből kiágazó harmadrendű csatornák pedig a telepet 10 kat. holdas táblákra osztják.

A kísérleti gazdaság két tagból áll. A mátai rész 110 kat. hold, a borsóslaposi rész 1209 kat. hold. A kísérleti gazdaság célja az, hogy a kísérletekkel megtalálják a hazai öntözés legalkalmasabb öntözési módjait, megállapítsák az öntözés várható eredményeit és azokat a növényfajtákat, amelyek az öntözögazdálkodásra a legalkalmasabbak. A végső cél az, hogy a Hortobágyon rétt és legelő létesítésével biztosítsák az állattartást és az állatok jobb takarmányozási lehetőségét.

**Leesett a szekérről
és a lovak átgázoltak rajta**

Súlyos szerencsétlenséget okoztak a megvadult lovak.

A nyulási megállónál tegnap este 8 órakor súlyos szerencsétlenséget okoztak a megvadult lovak. Boda János 41 éves gazdálkodó, Kismacs 2. szám alatti lakos szekérével bent volt Debreczenben és az esti órákban hazafelé indult. A nyulási megállónál eddig kiderítetlen okból lovak megbokrosodtak és elragadták a szekeret. Boda János elvesztette egyensúlyát és a lovak közé zuhant és a szekér kereké átment a mellkasán. A szerencsétlen embernek három alsó bordáját a kerekék összetörték és cszméletlenül maradt a helyszínen. A szerencsétlenség körül nagy tömeg verődött össze, akik a mentőkért telefonáltak. A súlyosan sérült Boda Jánost a sebészeti klinikára szállították ki.

— Elhízott egyéneknél reggelenként éhgyomorra egy-két pohár természetes Ferenc József keserűviz a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen fokozza, a zstr-mennyiséget megfelelően lepassztja és a testet könnyeddé teszi. Kérdezze meg orvosát!

**318 külföldi utazást tett
a valutacsempész**

Rosenberg Izsák sátoraljaujhelyi szatócs, a valutaügyszétséghez érkezett bizalmas értesítés szerint üzletszerűen foglalkozott valutacsempészéssel. Hú-zamos időn át tartó rendőri megfigye-lések igazolták hogy Sátoraljaujhelyen nagyarányokban működő valutacsempész társaság dolgozik, amely pengőt, idegen valutát sfbol Svájcba s Angliába E társaságnál teljesített futárszolgálatot Rosenberg Izsák. Megállapították a detektívek, hogy Rosenberg Izsák néhány év leforgása alatt 318 külföldi utazást bonyolított le. Kiderült, hogy több tételben 45,000 cseh-koronát, 2300 dollárt, 500 svájci frankot, 2120 schillinget, 6100 márkát, 200 belga frankot, 3000 lévát és 144,000 pengőt csempészett külföldre. Letartóztatása után a uzsorabíróság elé állították, fizetési eszközökkel folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett visszaélés miatt. A megtartott főtárgyalás után az uzsorabíróság Rosenberg Izsákot 2 évi fegyházra ítélte el. Ezt az ítéletet a Kúria Bolla-tanácsa megváltoztatta és Rosenberg Izsák fzbüntetését két évi és hathónapi fegyházra emelte fel.

**Tárgyalások folynak a mentő-
orvosi állások betöltéséről**

A DEBRECZEN részletesen foglalkozott annakidején a debreceni szigorló mentőorvosok ügyével. A szigorló mentőorvosok 48 pengő havi tanulmányi segélyt kaptak a várostól, s ezért havonta 5—6 esetben teljesítettek 24 órás szolgálatot. Beadvánnyal fordultak a városhoz, melyben kérték fizetésüknek 80 pengőre való felemelését. Ezt a kérést a város nem teljesítette s így a szigorló mentőorvosok szeptember elsején abbahagyták a munkát. Azóta két hét telt el és a mentőorvosok kérdése még nem nyert elintézt. A város vezetősége és Hüttl Tivadar egyetemi rektor, valamint az orvoskari „Csaba” B. E. vezetősége és a volt szigorló mentőorvosok között újabb megbeszélések történtek. Hüttl Tivadar rektor ennek során értesülésünk szerint 60 pengő tanulmányi segélyt kért a szigorló orvosok számára, a város azonban nem akar a 48 pengőnél többet adni, azzal az indokkal, hogy Szeged és a többi vidéki város sem fizet többet ezért a munkáért. Az ügy egyébként — értesülésünk szerint — rövidesen megoldást nyer, vagy a szigorló mentőorvosokkal való megállapodás, vagy esetleg egy újabb mentőorvosi állás szervezése útján.

Weygand tábornok Ankarában

Ankara, szept. 13. (Stefani.) Weygand tábornok még mindig Ankarában tartózkodik és utasításra vár. Hír szerint csütörtökön utazik el Bukaresten keresztül Lengyelországba. E hír azonban még megerősítésre szorul. (MTL.)

— Felhívás az összes vitorlázó repülőkhöz. A Debreceni Repülőklub felhívja az összes vitorlázó növendékeket, hogy szombaton délután fél háromkor a Dobozy átjáróban levő hivatali helyiségben megjelenni sziveskedjenek. Akinek van kerékpárja, azzal jöjjön. Kivonulás lesz az új repülőterre kocsival. Okvetlenül kérjük az összes érdekeltek megjelenését!

— Új bélyegeket bocsátanak ki az Országos Bethlen Gábor Szövetség által rendezendő országos protestáns napok alkalmából. A bélyegeken Dévai Bíró Mátyás, Méliusz-Juhász Péter, Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert, Bethlen Gábor és Lorántffy Zsuzsanna képe lesz. A bélyegeket, melyekből 20,000 sorozat készül, 1940 június 30. napjáig lehet felhasználni postai küldemények bérmentesítésére.

Molnár Vince esperes ünnepélyes beiktatása

Révész Imre püspök az egyház feladatairól

Ünnepélyes keretek között iktatták be tegnap délelőtt Molnár Vince esperest Debrecenben, a Biharermelléki Egyházmegye közgyűlésén. Az előkelő hallgatóság soraiban megjelent dr. Révész Imre püspök is, valamint Uray Sándor h. püspök, Percz István esperes, Molnár Imre dr. bihari főispán, az új esperes testvére, dr. Barcsay tisztifőgyész, dr. Erdős József egyházkerületi főgyész, dr. Vasady Béla egyetemi tanár, természetesen Molnár Vincéné, az esperes felesége és családjából többen jelentek meg a közgyűlésen. Az elnöki tisztséget Juhász Samu lelképásztor, legidősebb tanácsbíró és vitéz Nadányi János alispán egyházmegyei gondnok látták el. Közének után Juhász Samu bibliát olvasott és imádkozott, majd vitéz Nadányi János alispán tartott elnöki megnyitót, megemlékezett a Felvidék visszatéréséről és azt a hitét fejezte ki, hogy református hittestvéreink még milliónyian térhetnek vissza hozzánk. (Viharos éljenzés, taps.)

Megemlékezett Székelyhídy Béla esperes alkotó érdemeiről is, majd a mostani helyzetről beszélt:

— Az egyház vezetői részéről elsősorban példaadás szükséges. Fontos, hogy higgyük, valljuk és hirdessük azt, hogy az Isten világrendjében a mi református és magyanr voltunk egységbe van foglalva, nem lehet jó református, aki nem vállalja nemzete szolgálatát és nem lehet jó magyar ember, aki nem elég komolyan veszi szívére Isten dolgait. A mi hitvallásos református alapunk nem jelent támadást egyetlen felekezettel szemben.

Küldöttség hívta meg ezután Molnár Vince esperest, akit a közgyűlés ünnepélyes esküje letétele után meleg ovációban részesített. Nadányi János gondnok intézett üdvözlő szavakat elnöktársához. Méltatta puritán életét.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Juhász Samu a lelkész kar, Futó Zoltán a tanítótestület, Percz István esperes a csonka-nagyszalontai egyházmegye üdvözlét tolmácsolta.

Molnár Vince esperes tartotta meg ezután székfoglalóját, miután meleg szeretettel üdvözölte Révész püspököt és a megjelent vendégeket.

— Nagy összefogást óhajtok szeretetben és megértésben, — mondotta. — Hogy győzünk-e, vagy elveszünk, az dönti el, hogy mennyi bennünk a hit. Szeretet, hűség, bizalom, odaadás és felelősség, e szavakat írom zászlómra. Részletesen ismertette aztán programját a missziós munka és minden egyházi tevékenység terén.

Zajos tetszéssel fogadta a közgyűlés az új esperes beszédét.

Ezután dr. Révész Imre püspök emelkedett szólásra.

— Amikor a csonka egyházmegyében megindul a gyógyulási folyamat — mondotta — felsugárzik előttünk a bihari, még rab horizonton a reménység, hogy a belső lelki gyógyulást külső gyógyulás és helyreállítás is követi. (Zajos taps.) Nem világi reménységet apolunk, amikor erről beszélünk, hanem próbálunk olvasni az idők jeleiből.

— Egyházunknak a ránk váró megpróbáltatásokban sohasem szabad elfelejtenie, hogy a segítség, a szolgálat, az önmegáldozás feladatait nem lehet felfüggeszteni azon a címen, hogy most kivételes idők

vannak. Nemcsak hogy nem lehet felfüggeszteni, de még annál fokozottabb mértékben kell gyakorolni ezt a tevékenységet.

— Minden időben érvényesíteni kell a Krisztus igazságát, a hatalmat, amelyet az Isten az Ő öröklőnek kezébe adott. Amilyen odaadással kell gyakorolnunk éppen azért, mert a idők kivételesen nehezek, az egyház segítő szolgálatát, ugyanannyi tántoríthatatlan hűséggel és igazságossággal kell gyakorolnunk az egyházi feyelmet. Itt megint éppen annyit tévedtünk a múltban. Nagyon sok esetben megittuk a tévedésnek a

levét, mert a bajok idején gyengék voltunk és elnézők. Ha harcoló hadsereg vagyunk, akkor éppen annál inkább kell fegyelmet tartanunk. Ma az apját nem tisztelő gyermeket és a felsőbbéget nem tisztelő egyháztágot is keményebben kell megfegyelmezni. Révész püspök így fejezte be beszédét: Az egyházmegyékben folyik az egyházak mindennapi élete. Ha Istennek tetszik úgy forgatni életünk lapjait, hogy meglássuk a magyar nemzet dicsőséges hajnalát — s hiszem, hogy így történik —, akkor együtt nézünk a bihari hegyek, Nagykereki és Sólomkó, a Bocskai fészek felé. (Viharos taps, éljenzés.)

Molnár Vince esperes hálás szavakkal köszönte meg a püspök gyönyörű beszédét és ezzel az ünnepélyes rész végetért, a közgyűlés a rendes ülését tartotta meg.

Felvételek a debreceni egyetemen

A debreceni egyetemen megtörténtek a felvételek. Az új iskolai évben az egyetem egyes fakultásain a felvételek tulnyomó részben befejeződtek. A teológiai karon 12 rendes hallgatót, 3 rendkívüli és 1 ötödéves hallgatót vettek fel. Az orvosi karon felvették mind a 70 jelentkezett keresztény

hallgatót, 10 külföldit és az összes között 3 zsidó ifjút. A jogi karon 100 kérvényt intéztek el, a zsidó hallgatókról azonban majd csak akkor döntenek, ha a keresztény ifjka beiratkozása emgtörtént. A bölcsészeti karra 57 ifjút vettek fel, a zsidó hallgatók sorsáról majd csak 16-án döntenek.

Tizenhatagú bünszövetkezetet leplezett le a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség bravuros nyomozással tizenhatagú bünszövetkezetet leplezett le. A banda tagjai nagyrészt fiatalok, kik hónapok óta egész sereg lopást hajtottak végre. Mindent loptak, ruhaneműektől ócska vasig és a lopott holmit állandó orgazdánál értékesítették. A rendőrség megállapította az orgazdák neveit is és ellenük is megindul az eljárás.

A rendőrség egyhetes nyomozás után göngyöltette fel a debreceni tolvaj-frontot, mely a Téglavetőtől a Biharitelepig úgyszólván a város egész külső és belső területét behálózta. A tettesek kihallgatása megkezdődött a rendőrségen és a károsultak beidézése folyamatban van, hogy emgállapítsák a 16 tagú tolvajbanda teljes bűnlistáját.

Külön operatársulat is ellátogat vendégszereplésre Debrecenbe a stagione-rendszer kapcsán

Czakó Pál igazgató operaegyüttese lesz az ötödik stagione-társulat

A stagione-társulatok, melyek sorrendben Debrecen látogatják, már javában folytatják szervezkedésüket. Kitűnő erők szerződtek a társulatokhoz, így a szerződöttetek névsorában van Turay Ida, Ölvédy Zsóka mint állandó vendégek, Sivó Mária, Halassy Mariska, Moóry Lucy, akik vitéz Bánky Róberthez szerződtek, továbbá Delly Ferenc, Nádor Jenő, Bérczy Géza, Ferenczy Marika mint rendes tagok. Csanak Béla, a kitűnő karmester, akinek novemberben készítek Budapestre új filmjét, Ihász Aladár társulatához szerződött. Opera-tagok szerződötése azonban egyik társulat részéről sem került nyilvánosságra. Kiss Ferenc, a Színészakadémiára elnöke aztán most egy nyilatkozatában megvilágította, hogyan fogják megoldani az operaelőadások kérdését. Kiss Ferenc a következőket mondotta:

— A stagione-társulat nem négy-

hanem öt önálló részre tagozódik. Ez a szervezés során alakult így, mert négy társulat közül két operett és egy prózai együttes nem tudta volna ellátni a felsorolt városok igényeit. Eppen ezért a Színészakadémiára s a kultuszminisztérium úgy döntött, hogy egy ötödik önálló társulatot is szervez, amely kizárólag operaelőadásokat fog tartani az A) osztályba sorolt városokban. Az operatársulat szervezésével a Színészakadémiára Czakó Pál igazgatót bizta meg, aki máris megkezdte a régi Népopera mintájára az operai társulat megszervezését. A stagione-rendszerbe tartozó operai ensemble állandó állomása a budapesti Városi Színház lesz, amelynek az igazgatója Czakó Pál. A társulat önálló zenekarral és énekkarral, valamint balettkarral fog rendelkezni, az előadásokat saját díszleteivel állítja be. Természetes, hogy ez a társulat is kap megfelelő kormánytámogatást.

Plac-u. 20. Városháza épület.

Tiszti csizmák!
Tiszti cuccok!

tást. — A terv szerint — folytatta Kiss Ferenc — az A) csoportba tartozó városokban a stagione operatársulata a kívánságnak megfelelő számú operastet játszik előre megállapított estéken. A fennmaradó estéken a B) csoportba tartozó városokba rándul ki az operaegyüttes, majd pedig Budapestre a Városi Színházba játszik. Az opera ensemble tagjai a magyar operai művészek élgárdájából kerülnek majd ki s egy-egy részletben ciklusokat játszanak előre meghatározott terv szerint.

Itt említjük meg, hogy Puskás Tibor a legfiatalabb pesti „bonviván” aláírta szerződését Kardoss Géza debreceni kerületi szintársulatához. A tehetséges színész a „Dolovai nábob” Biliczky kadétyjában mutatkozik be a debreceni közönségnek.

Halállal végződő községi bíróválasztás

Tavaly karácsony hetében bíróválasztást tartottak Ecséd községben. — Krisztika Lajost választották meg községi bírónak, akinek az udvarán 700—800 főnyi falubeli gyűlt össze áldomásra. Ágós János 25 éves földműves hamarosan felöntött a garatra és összeveszett pajtásaival azon, hogy ő köszönti fel az új bírót. Fel is állott egy székre, de hajánál fogva lerántották és elcipelték az udvarból. Ágós János nyitott késsel a kezében tért vissza és hadonászni kezdett. Martin Ferenc eléje állott és szép szóval csitogatni kezdte. Kérlette, ne csináljon botrányt, nincs kocsmában. Ágós azzal válaszolt, hogy régi barátját Martin Ferencet szívesen szúrta s az per pillanat multra kiszvedett.

A törvényszék Ágós Jánost hatévi fegyházra ítélte el. A budapesti tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét, a cselekményt szándékos emberölésnek minősítette és a vádlottat nyolcévi fegyházra ítélte el.

A bejelentett semmisségi panaszok folytán a kir. Kúria Gergics-tanácsa tegnap tárgyalta ezt az ügyet és a semmisségi panaszok elutasításával a tábla ítéletét jogerőre emelte.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szeptember 9—16-ig: „Kigyó”, Piac u. 31. sz., telefon: 30-95. — „Magyar korona”, Kálvin-tér 15. sz., telefon: 16-06 sz. „Csillag”, Árpád-tér 1. sz. telefon: 29-32. — „Sass” Hatvan u. 70. sz., telefon: 11-39. — „Szent-Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 64.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Édesanyám

Édes anyám, kedves édes anyám,
Féj a szívem, eldobott a rózsám.
Édes anyám menjen el hozzája,
Mondja meg hogy meghalok utána.

Édes rózsám eszem a kis szádat,
Almodban is csak tégedet látlak.
Gyere vissza édes picit párom,
Te vagy én földi mennyországom.

Lőrincz Endre.

— Eljegyzési hír. Neuber Ede egyetemi tanár, a Magyar Kir. Tudományos Akadémia tagja és felesége Schrikker Albertina leányát Esztert, eljegyezte báró Asseburg-Meindorf Alexander Edzard nagybirtokos, ökl. közigazda, báró Asseburg-Meindorf Maximilián és felesége zu Innhausen und Kupphausen Ebba grófnő fia, néhai zu Innhausen und Kupphausen herceg unokája. Schloss Meindorfból.

— Tézene a Déri téren. Ma, csütörtökön, szeptember hó 14-én a m. kir. „Boesky István” 11. hajdúezred zenekara Somlai Adám alhadnagy, ezredbósz vezényletével d. u. 5 órakor, 6 óráig a Déri téren tézzenét tart a következő műsorral: 1. Pécsi: „Győzelmi zászló alatt” induló. 2. Strauss: „Bor, asszony és dal” keringő. 3. Borsay: „Kurucnyán” magyar ábránd. 4. Reiszfeld: „Este nyolekor” tangó. 5. Strauss: „Magyar díszmenet” induló. 6. Grieg: „Hódelati induló” a Sigurd Jorsalfar c. zenekölteményből. 7. Lehár: „Losonci” induló.

Okleveles gyors- és gépiró tanító vagy tanítónő, keresztény kerestetik. Cím a kiadóban.
(1978)

x Óvodás gyermekek beiratása német játékdélelőttökre, iskolás gyermekek naponkénti német tanórára. Batthyány 16. Német gyermekotthon.

— Beszéddel fordul csütörtökön a pápa a hadviselő államokhoz emberséges hadviselésre fogja kérni őket, hogy ne bombázzanak nyílt városokat, ne alkalmazzanak mérges gázokat és bánjanak emberségesen a hadifoglyokkal. A pápa egyben felhívást intéz a világhoz, hogy új államok ne avatkozzanak be a háborúba és az lehetőség szerint maradjon elszigetelve.

— Naményi Gyorsíró-gépiró Iskolában Troadai Szaktanfolya-ra beiratkozhat. Vidékieknek 85 százalékos vasúti kedvezmény. Államvizsga, álláshelyezés, (Rákóczi ucca 17.).

Hitler sebesült eket látogat.

Német katona a sebesült lengyel katonának cigarettát és tüzet ad.

— Leszúrta a mostohaleányát Erd határában egy érdi mészáros-mester. A tettes Klein Róza 21 éves leányt kiesalta az országútra és hatalmas sertésölő késsel mellbeszúrta. A leány vérezve elmenekült mostohaapjától, azonban nem sokára összeesett és eszméletét veszítette. Haldokolva szállították kórházba. A bestiális merénylet letartóztatták.

— Gyilkossággal és rablással végződött egy kártyaparti. Budapesten Papp Antal napszámos Zsemlye Lajos péksegéddel leült kártyázni. Játék közben összeveszték azon, hogy Papp elnyerte Zsemlye öt pengőjét. Zsemlye úgy feldühödött, hogy Papp Antalt fejbevágta és az öt pengőt elvette tőle. Az eszméletlen embert aztán kórházba vitték, ahol belehalt sérüléséből. Zsemlyét letartózták.

— Beiratkozás. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítás a hirdetésményeken és a zeneiskola titkári hivatalában nyerhető Vár ucca 1., telefon: 23-96.

— Felszeletelte haragosát, Chovancik József munkást Boros István nevű vágbesztereci mészáros. Koresmában italozás közben összeszólkalkoztak s a mészáros kését előkapva szelételni kezdte a szerencsétlen embert, aki, mire a támadót mg tudták fékezni, belehalt sérüléseibe.

— Molly, a világhírű potyaútas, aki már mintegy ezer hajóstársaságnak keserítette meg életét, most Newyorkba érkezett. A csinos 24 éves nő, akinek mániája az utazás, csak úgy hajlandó nyilatkozni az újságíróknak, ha mindegyikük egy dollárt ad neki. Ezt meg is kapta és ezután hosszasan beszélt élményeiről.

— A windsori hercegi pár torpedórombolón Portsmouthba érkezett. A város parancsnoka üdvözölte őket tisztikarával és a tengerészek díszszázada tisztelettel előttük.

— Emberhalál zeneszó miatt. Kovács Ferenc kovácssegéd Felsősegeden ki akarta venni a hegedűt a cigányprimás kezéből. A primás nem adta oda hegedűjét, mire Kovács záróra után megleszte és egy téglával agyonverte. A csendőrség a gyilkost letartóztatta.

x Vattay Margit táncintézetében szeptember 20-án zártkörű diáktaufolyam kezdődik Kossuth u. 11. tatták.

— Gyilkosság egy pofonért. Bodán László 19 éves legény a csömendi gazdaságban megpofozott egy 13 éves napszámosfiút, aki erre agyonszúrta. A csendőrség a gyilkos fiatalokot őrizetbe vette.

— Az üesmesterek szakosztálya folyó hó 14-én, csütörtökön délután 6 órakor az ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart az újabb munkabérröndeletek és folyó ügyek megtárgyalására. Minden tag megjelenését kéri.

Csütörtökön döntenek az Árpád-téri templom új harangjának megrendeléséről

Csütörtökön este 6 órakor az Árpád-téri templomban lesz az egyházzrés tanácsulése rendkívül fontos ügyben. A gyülekezeti terem elfoglaltsága miatt kell a gyűlést a templomban tartani. A gyűlés a szokásos csütörtökesti igehirdetéssel kezdődik. Istentisztelet végzetével az egyházzrészi tanácsosok és póttanácsosok bentmaradnak a templomban. Az elnökség előterjeszti a harang ügyének állását. Az adakozások gyorsított tempóban folynak és pár napon belül együtt lesz az a pénz, ami a harang megrendeléséhez szükséges. A tanácsulés határoz afelett, hogy elfogadja-e az állandó bizottság javaslatát. Az állandó bizottság ugyanis már behatóan megtárgyalta a harang megrendelésének összes kérdéseit. A bizottság kész szerződési javaslatot terjeszt a tanácsulés elé, javaslatot tesz a pénzügyi nehézségek áthidalására. A harang elkészülése, ha a tanácsulés hozzájárul, október végére várható. A gyűjtésnek tovább kell folynia, mert a harang árának teljes kiegyenlítéséhez még több mint 1000 pengő szükséges. A harangra való adományokat a vezetőség az egyházzrés pénztárnokához kéri befizetni: Aszalós Imre, Korponai ucca 4.

— Az osztálysorsjáték húzásán: 10.000 pengőt nyertek: 25273 37643. 4000 pengőt nyert: 49379. — 3000 pengőt nyert: 19418. — 2000 pengőt nyert: 12047. — 1000 pengőt nyertek: 12406 30419 57947 64904 65734 71399. 800 pengőt nyertek: 33532 72499. — 600 pengőt nyertek 12872 54740 36552 71850 80771. — 500 pengőt nyertek: 18525 25188 28618 33481 33938 34264 55665 63005 74077. — 300 pengőt nyertek: 4108 5859 9441 10697 10717 14859 16528 18693 20451 21768 22143 29618 31189 34070 36385 37552 39596 42648 48023 49115 52264 52870 57033 57155 63310 64947 68388 70441 75425 77946 78384 80803 84646 86110.

Művészi
nappali és estélyi
frizurákat készít a legújabb divat szerint
HERMANN ENDRE
hölygyfodrász
Batthyányi-utca 10 sz.

— Vattay Margit tánciskolájában, október elsején főiskolai hallgatók kolonja kezdődik. Kossuth ucca 11.

— Öngyilkossági szándékból tünt nyelt. Bencs Erzsébet 19 éves nyiregyházi leány öngyilkossági szándékból tüket nyelt. A szerencsétlen fiatal leányt súlyos állapotban szállították be a kórházba, ahol megoperálták. Állapota életveszélyes.

— Légtalmi bemutató előadások a Mansz Otthonban. A Légtalmi Liga szeptember hó 14. és 15-én, ma és holnap délután 5 órai kezdettel a Mansz Otthonban, Piac u. 36. sz. alatt gyakorlati légtalmi előadást tart, melyre a Mansz tagjait, valamint az érdeklődőket meghívja. Az oktatók ismertetni fogják az elsősegélynyújtást, a mentő szolgálatot, a tűz- és gázbombákat és a gáz elleni védekezés módjait.

— Értesítés. A nyulási állami elemi iskolában, folyó hó 15 és 16-án, délelőtt 8—12 óráig a tantestület utólagos pótbéiratást tart. Felkértnnek a szülők, hogy az eddig még nem írt tanköteles korú gyermekeiket ezen idő alatt feltétlenül irassák be, mert minden további mulasztás büntetést fog vonni maga után. — Igazgatóság.

Anyakönyvi hírek

Születések: Sándor József városi hajdú, Bocskai-tér 4., fiú Ferenc. Görög Zoltán honv. irodavezető, Magyar ucca 9., leány Anna. Marádi Gyula gazd. cseléd, Bellegelő 229., lány Ilona. Balog József béres, Szepes 52., leány Irén. Siteri József pénzeszedő, Szechenyi ucca 33., leány Mária. Fel-szeghy Béla mérnök, Komlóssy út 8. fiú Csaba. Gergely Gyula cipész, Ho-mok ucca 27. fiú Gyula. Sári András MÁV fűtő, K. Tóth ucca 19. leány Éva Lengyel Lajos péksegéd, Temető ucca 26., fiú Tibor. Szilágyi Imre napszá-mos, Püspökladány, leány Erzsébet. Kollár András erdőtelepítő, Haláp 181. fiú Sándor. Szabó János altiszt, Diófa ucca 20., fiú Imre. Cseresznyés János, földműves, Zrinyi ucca 81. fiú Imre. Magyar József földműves, Kiskert n. 726. fiú József. Juhász Dező ref. s.-lelkész, Sárrétudvari, leány Irma. Jen-ei Sándor földműves, Tegez ucca 69., leány Margit. Tóth Géza szobafestő-segéd, Mikepércsi út 81., leány Margit. Kertész Sándor napszámos, Hajdúhad-ház, leány Juliánna. Tóth Kálmán ke-rekgyártósegéd, Macs 71-73., leány Magdolna. Darkó Béla lelkész, Füze-gyarmat, fiú Béla. Bajdó László gaz-dálkodó, Bellegelő 20., fiú Tibor. Tünd-ik János napszámos, Tanító ucca 8., fiú János. Boros József napszámos, Szepei ucca 75., leány Edit. Szabó Ba-lázs hentes, Bercsényi ucca 47. leány Hona. Tokaji László napszámos, Piac-dűlő 2., fiú László. Garai Imre kocsi-s, leány Juliánna.

Eljegyzések: Tömöri Sándor MÁV munkás, Tánics ucca 49.—Bucskó Juliánna, Kuruc ucca 2. Oláh Béla ze-nész, Wesselényi ucca 98.—Dula Teréz Erzsébet ucca 103. Szadrai Kálmán MÁV villanyhegesztő, Létai út 1.—Lugosi Eszter, Tánics ucca 68. Lé-nárt István géplakatossegéd, Kinizsi ucca 91 B.—Nemes Mária, Mező ucca 2. Karász László rézművessegéd, Bu-dapest—Szilágyi Erzsébet, Csillag ucca 86. sz. Afra András árvaszekei ülnök, Hajdúhadház—Szekeres Juliánna ág ucca 12. Bonyhád Pál gazd. segédtsízt, Csokonai ucca 12.—Steier Edit, Nagy-léta.

Házasságkötések: Grim János jeg-yári főgépész, Erzsébet ucca 29.—Halmi Margit ugyanott. Kiss János vo-natkísérő, Madách ucca 9.—Tóth Ró-za, Zápolya ucca 13. Zsilinszki Dező földműves, Homok ucca 11.—B Nagy Zsuzsanna ugyanott. Makay Bertalan kelmefestősegéd, Kuruc ucca 14.—Bari Dénes műszerész, Werbőczy ucca 4. sz.—Marzin Erzsébet, Kései ucca 24. Kuncz Gyula villanyzerelősegéd, Szép ucca 6.—Szabó Erzsébet, Szepesi ucca 29. szám. Reizmann Sándor zenész, Csillag ucca 87.—Révész Mária ugyan-ott.

Halálozások: Lámfalusi Piroska ref. 5 hónapos, Újföld 492. Korompay Klára, rk. 11 hónapos, Kiscsed 106. Pénez János rk. 25 éves, Kisléta. —Lukács Eszter ref. 6 hónapos, Pesti u. 4. szám. Biró Andrásné Tarics Eszter, ref. 82 éves, Délior 19.

— Összeroncolta kezét a gép. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután az Egyesült Kefegyárak helyiségében. Toka Mária 20 éves kefégyári alkalmazott, Szeremley ucca 14. sz. alatti lakos jobb kezefejét munkaközben elkapta a gép. Tíz centiméter hosszú, mély roncsolt sebet ejtett a fiatal nő kezén. Ertesítették a mentőket, akik a közben első segélyben részesített Toka Mariát a sebészeti klinikára szállították.

— Szlovákiában tilos a külföldi rádióállomások hallgatása. Pozsonyból jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy nyilvános helyiségekben külföldi rádióállomások adásait hallgassák.

Gyászrovat

Idős nemes Balla Kálmán 92 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félöt órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozóterméből. Lakás: Is-potály-tér 7. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

— **Hálókocsi jár Budapest és Páris között.** Párisból jelenti a MTI: A francia közmunkaügyi minisztérium jelentése szerint a Simplon-Orient-expresszen szeptember 11-től kezdve egy Páris-Budapest és egy Budapest-Páris hálókocsi jár. A hálókocsi Páris-Milánó-Velence—Kotoriba irány-ban fog közlekedni.

— **A „Bremen” német óceánjáró** sorsáról amszterdami jelentés alapján írnak az olasz lapok. A Bremen valószínűleg nem futott be egyik semleges állam kikötőjébe sem, mert ezekben nem tudnak róla. Valószínűleg tartják, hogy a hajónak Anglia északi partjai mellett sikerült vissztérnie német kikötőbe.

IRÓGÉP eladás-csere HURAY, I: 17-93

— **Bulgáriában tilos az élelmiszerhalmozás.** Bulgáriában újabb rendelet jelent meg az élelmiszer-beszerzésre vonatkozóan. A rendelet szerint egy ember legfeljebb csak annyi élelmiszert vásárolhat, amely hét napra fedezi szükségletét. Aki többet vásárol, az ellen megindítják a kihágási eljárást.

— **Autókatasztrófák Romániában.** Bukarestből jelenti: Teonciu mellett egy személygépkocsi szakadékba zuhant. A bennülők közül ketten meghaltak, négyen súlyosan megsebesültek. Bazargio mellett egy tehérgépkocsi borult fel, amelyben 17 munkás ült. Egy munkás meghalt, tizenhárom súlyosan megsebesült. A gépkocsi vezetője megszökött.

— **Schaff tánciskolájában** a „Koronában” az új tanfolyam megkezdődött. Beiratkozások még elfogadottnak.

— **Dr László Erzsébet** közép- és ke-resk. iskolákra képesített tanár, német francia és angol nyelvtanítást meg-kezdte, Vörösmarty ucca 14. szám.

— **Tennisverseny.** Pénteken és vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a DEAC sporttelepén rendezi a református gimnázium „Gróf Ti-sza István” sportkörének tennisz szakosztálya ezévi bajnokságát. Pénteken az egyes, vasárnap pe-dig a páros mérkőzések kerülnek lebonyolításra. Az első helyezett „a debreceni református gimnázium 1939-40. tanévi bajnoka” címet kapja. Mindkét napra érvényes belépődíj ára 10 fillér. Ver-senyintéző.

— **Hetvenéves korában felakasz-totta magát** a lakásán Hajdúszo-vát községben Kósa Lajos földmű-ves. Hozzá tartozói mire rátalál-tak, már meghalt. Öngyilkosságá-nak oka súlyos betegsége. Az ügyészség megadta a temetési en-gedélyt.

— **Szabadlábra helyezték Waisz-lovich Emilt.** Nagyváradról jelen-tik: Waiszlovich Emil, az ismert nagyváradi szállodatulajdonos nemrég kérvényt nyújtott be a törvényszékhez és arra való hivatkozással, hogy a katonai törvény-szék által kirott egyéves büntetése eddig kitöltött része alatt példás magaviseletet tanúsított, kérte, hogy alkalmazták vele szemben azt a törvényes rendelkezést, mely módot nyújt büntetése további rés-zének elengedésére. A törvény-szék kétszeri tárgyalás után sza-badlábra helyezte Waiszlovich Emilt.

— **A dolgozó ember helyesen cse-lekszik,** ha arról is gondoskodik, hogy belülről és gyomormozgása a ter-mészetes **Ferenc József** keserűíz használata által — reggelenként éh-gyomorra egy kis pohárral bevéve — elrendeződjék. Kérdezze meg orvosát!

— **Gyermekgyilkosságról tettek jelentést** a földesi csendőrségnek. A jelentés szerint egy fiatalkorú leány megölte újszülött gyerme-két és elégette. A csendőri jelentés alapján a debreceni vizsgálóbíró helyszíni szemle tartására utazott ki Földesre.

— **Értesítés.** A MÁV műhelytelepi állami elemi iskolában folyó évi szeptember hó 15-én, pénteken délelőtt 8 —12 óráig még egy újabb pótbéírás tartunk. Ha elegendő számú növendék jelentkezik, a VII. osztályt is megnyi-juk. Szeptember hó 16-án szombaton reggel 8 órai kezdettel évnnyitás, szeptember hó 18-án hétfőn reggel 8, ille-tve délután 1 órakor a rendes tanítás kezdete. — Igazgató.

— **Felhívás.** Az 1929 évben, Zoványi Ilonka, Mika Ilonka és Nádasdy né osz-tály-tanárnök vezetése alatt végzett polgáriiskolai növendékek, találkozó-juk megbeszélése végett folyó évi szeptember hó 17-én, vasárnap délután 4 órakor a Kiss cukrászda, Bathány uccal helyiségében összejövetelt tartanak, melyre mindenkit szeretettel vár az igazgatóság.

SPORT

MÓRÉ VISSZAKERÜL A BOCSKAI-HOZ

Franciaországból már csaknem valamennyi magyar játékos hazakerült s valamennyien újra itthon igyekez-nek elhelyezkedni. Itthon van a deb-receni Móré is, aki a Bocskaitól annak idején a Ferencvároshoz szerződött, majd pedig Franciaországban aratott nagy sikereket. Móré visszatér Debre-cenbe, már meg is állapodott a Boes-kai-val s ha a kiadatását sikerül el-intézni, a jeles középedezet újra a kék—sárga színben fog játszani. A debreceniek Mórét nem a fedezetsor-ban, hanem a csatársorban akarják szerepeltetni.

— **A Bocskai—Szeged mérkőzés** ügyét péteken tárgyalja Budapesten Vághy egyesbíró. Express levélben küldte be felhívásra vallomását Farkas Iván partjelző is.

— **Vasárnap hármas mérkőzés** lesz a vasúti pályán. Féltenként órákor DEAC—DMTE. Félkettő órákor DVSC II.—Karcagi MOVE és végül félégv órákor DVSC—Salgótarjáni SE NBB mérkőzés.

— **Vasárnap a debreceni csoport** mér-kőzései és játékezők: Debrecen: DEAC—DMTE: Szánthó. DVSC II.—Karcagi MOVE: Takács. Hajdúböször-mény: Move HTE—Derecske: Farkas Iván. —Berettyóújfalui B Turul—H.-szoboszlói SE: Kovács László. Püspök-ladány PMÁV—Balmazújvárosi SC: Rédei.

— **A DVSC—Salgótarjáni SE** vasárnapi mérkőzése döntőfontosságú, izgalmas eseménye lesz az NBB-nek. A DVSC győzelmével az első helyre kerülhet. A mérkőzés félégvórai kezdettel a Diószegi úti pályán lesz megtartva. Ér-dekes a fél 2 órai kezdettel lejátszásra kerülő DVSC II.—KMove amatőr baj-noki mérkőzés is.

— **Egy hétre megvonták az Sz. MÁV pályaválasztóját a szolnoki botrány miatt.** Budapestről jelenti: dr Gyarmathy Mihály fegyelmi egyesbíró döntött a szeptember 3-án Szolnokon megtartott Ferencváros FC—Szolnoki MÁV NB mérkőzés után történt bot-rány ügyében. A lefolytatott vizsgálat után a botrány miatt egy hétre elvette a szolnoki MÁV pályaválasztási jogát és így szeptember 17-ére Szolnokra ki-tűzött Szolnoki MÁV—Kassai AC NB mérkőzést vasárnap Kassán bonyolít-ják le. (MTI).

Közigazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőplac:

Rozs októberre: 14.44, 14.40, zárlat 14.44—14.45. — Márciusra 15.64 15.61 15.65, zárlat 15.64—15.65.

Tengeri szeptemberre: 18.85.

Készárúplac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.55—19.85, 78 kg 19.75—20.05, 79 kg 19.95—20.25 80 kilós 20.05—20.35. — Felsőtisza: 77 kg 19.30—19.60, 78 kg 19.50—19.80 79 kg 19.70—20.00, 80 kg 19.80—20.10 rozs pestvidéki 14.00—14.15, rozs mas 14.15—14.35, takarmányarpa új első-rendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 19. 19.50, zab elsőrendű 19.15—19.40, kö-zépminőségű 18.90—19.10, tengeri 18.75—18.90, korpa 13.60—13.70, 8-as liszt 15.75—16.50 P mázsánként.

DEBRECENI TERMÉNY-ÉS TAKWARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza métermázsája 18.40—19.00 P, rozs 16.00—16.50 P, zab 17.00—18.00, tengeri szemes 17.30—17.60 P, tengeri csöves 7.80—8.40 P lucerna 7.00—9.00 lóhere 7.50 P, rozsszalma 2.50 P.

41244/1939 C. sz.

A hasított körmű állatokkal tenyésztők figyelmébe

A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt lakos-ságát, hogy az 1927 XXV. tc. az apa-állatok kötelező vizsgálatáról szóló törvény végrehajtása tárgyában ki-adott 333000/1928 F. M. sz. rendelet szerint egészségügyi és tenyésztési szempontból évenként hatóságilag meg kell vizsgálni a köztenyésztésre szánt hasított körmű (bikákat, kanok és kosok) apaállatokat. A vizsgálat megejtése céljából szeptember hó fo-lyamán, legkésőbb azonban 25-ig a vá-rosi elsőfokú közigazgatási hatóság, Kossuth ucca 20., 46. szoba, hivatalos helyiségben bejelentendők mindazon a hasított körmű állatok, amelyeket tulajdonosaik, vagy birtokosaik köz-tenyésztésre kívánnak használni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell: a) az állattulajdonosnak, vagy birtokosának nevét és lakhelyét, b) az állat fajtát, c) az állat fajtáját, d) az állat korát, e) az állat különösebb ismeretű jelét, vagy végül f) annak feltűntetését hogy az állatra állítatott-e már ki tenyészítésre jogosító igazolvány s ha igen az állat mióta szolgál köztenyészítésre. A bejelentésnek szabályszerű megtartásáról a hatóság a bejelentő részére igazolási jegyet ad ki. Figyel-mezteti a hatóság az érdekelteket, — hogy amennyiben a cselekmény súlyo-sabb büntető rendelkezés alá nem esik fenthivatkozott törvény 6 paragrafusa szerint kihágást követ el és a) 600 pen-gőg terjedtető pénzbüntetéssel büntetendő, aki tenyésztésre jogosító ér-vényes igazolvánnyal el nem látott állatolt másnak tenyésztési célra át-enged, vagy ilyen állatolt másnak nő-stény állatjával együtt legeltet, úgyszin-tén az is, aki nőstény állatját másnak tenyésztésre jogosító érvényes igazol-vánnyal el nem látott állatával párosít-já, b) egy hónapig terjedhető elzárás-sal büntetendő az az állattulajdonos (birtokos) aki az első bekezdésben em-lített kihágásokat nyereségvágyból, vagy foglalkozásszerűen követi el, c) 600 pengőg terjedhető pénzbüntetés-sel büntetendő, aki a jelen törvénynek és az annak alapján kiadott rendelet-nek rendelkezéseit szándékosan, vagy gondatlanul az a) és b) alá nem eső módon megszegi, vagy kijátsza, így különben állatjának vizsgálatra bocsa-tását elfogadható ok nélkül elmulasztja, vagy az állatot, melynek kiheré-lését a hatóság elrendelte, tilalom elle-nére eladja.

Debrecen sz. kir. város első-fokú közigazgatási hatósága.

APROHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Házmeesterpár, akinek a felesége rendszeresen takarít és mos, vasal, felvétetik, Honvédtemető ucca 6. szám. Jelentkezni délelőtt. 1235 vv.

Fodrászegéd, kiegészítőnek, vagy állan dóra felvétetik, Fehérvári, Széchenyi ucca 57. 1642

Kerékpározni tudó kifutófiú, szeptember 15-ére felvétetik, Bőszörményi út 93. süítőde. 1614

Kerékpározni tudó kifutófiút pékségbe felvesznek, Nyil ucca 77. szám. 1645

Sütősegédet felvesznek, Nyil ucca 77. szám. 1644

Pékségbe önállóan dolgozó segédet azonnal felvesznek, Homokkert, Bujdosó u. 10. szám. 1640

Betegség miatt üzletvezető alkalmazott keresek azonnalra „Jó üzlet” jellegre. 1642

Kifutófiút felveszek, Deák fűszerüzlet, Csapó ucca 30. 1622

Söntésbe megbízható csapos fiatalembert felveszek Jóna János, Nyil ucca 34. szám. 1609

Alkalmazást nyer nő

Szobalány felvétetik, jelentkezni Kossuth ucca 15., házmesternél. 1523 vv.

Hölgyfodrász- segéd lányokat, magas fizetéssel felveszek. Tanuló lányokat felveszek. Kolozsvári, Dégenfeld-tér 2. sz. 1638

Trodistanót felveszek. Ajánlatok „Perfekt gépirónó” jellegre a kiadóba. 1620

Varrodába bejáró kislány felvétetik, Stampf varroda, Piac ucca 30. 1610

Hölgyfodrász- kisasszonyt és tanult felveszek, Kiss, Csapó ucca 37. 1647

Háztartási alkalmazott

Mindenesleány, aki jól vikszel és jó bizonyítványa van, felvétetik, Honvédtemető u. 6., délelőtt. 1235 vv.

Bejárónő egész napi munkára felvétetik, Wesselényi u. 3., vendéglőben. 1574

Bejárónőt keresek délelőttre, Piac ucca 18. I. em. 3. 1641

Megbizaató bejárónő, lehet Tetal leány is, azonnali felvétéssel jelentkezni, Csonlos, püspöki palota, I. kapu, II. em. 49. szám. 1629

Bejárónőt felveszek, hosszú bizonyítvánnyal, Szent Anna ucca 27. 1622

Bejáróleányt, félnapra felveszek, Szent Anna ucca 36. sz. kifőzde. 1619

Bejáró takarítónőt, néhány órai takarításra felveszek, Hatvan ucca 6 sz. II. em. 8. alatt. 1617

Bejáró minden, munkabíró, 30-as, délelőttre azonnal felvétetik, Honvéd ucca 16. 1612

Alkalmazást keres nő

Idősebb úr, úrnő, vagy házaspárhoz ajánlkozik magános nő. Cím a kiadóban. 1605

Ajánlat

Grafológusnő csálhatatlan analízist nyújt az érdeklődőknek Fogad: Széchenyi ucca 43. szám. 1520

Gyermek- és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 1519. 22

Ciánosztasson bizalommal a „Csala” ciánzó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám, telefon: 14-27. 1131 11. 20

Géphímzést legszebben és legolcsóbban vállalom. Hatvan u. 24. 4. ajtó. 998 9. 18.

Boroshordók minden nagyságban, s szüretelő edények, dezsák nagy választékban Nyil ucca 16. 1259 9. 22

Poloskairtást, ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss ciánzó vállalat, Kigyó ucca 5. 1134 11. 5.

Teljes ellátás

Kellemes lakás, főnök koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapra, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

KIRÁLY KAYÉI MÉGIS A LEGJOBBAKI AROMÁS ZAMATOS KAYÉTI

KIRÁLY ULZETÉBEN AVEYO ELOTT PORKOLIK DEGENFELD-TÉR 11. SZAM

Élelmiszer ital

Szilva, lekvárnak való, méz-édes, ageni, kapható: Hatvan ucca 24. szám, házfelügyelőnél. 1591

Szilva, lekvárnak való, méz-édes, ageni, különként 10 filléért eladó. Hatvan ucca 24., házfelügyelőnél. 1636

Virázméz, nagyban kapható, Jóna J. Nyil ucca 34. 16 6

Kereslet

Veszek bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodabereendezést, mindenféle ingóságokat. Hívasra jövök. Csapó u. 16. sz. 707 9. 23.

Oktatás

Német órát adok, 3 pengőért tanítok, alaposan Simonffy ucca 11. 1606

Zongora-tanítás iskolamódszerrel. Magyaróta, tánczene tanfolyam. Mester ucca 11. 1613

Hangszer

Eladó elköltözés miatt jutányos árban egy jókarban levő rövid zongora, Attila-tér 3. 1580

Harmónium olesón eladó. Pianinó bérbeadó. Tonté, Piac ucca 44. szám. 1629

Bútor

Háló, tölgyfa, modern, szép eladó, Cegléd ucca 14. 1607

ÓLMOT vesz lapunk nyomdája József kir. h. u. 1.

1kg csodaszép 58 őszi barack 20 dgr-os. Gődény csemegeüzlet Csapó u. 7. Szilágyás mellett. Régi helyén

Eladó 2 ruhásszekrény, ebéd-lőasztal, íróasztal, szal longarnitúra. Oláh Károly ucca 2. 1639

Tüzelő anyagok

Retortafaszén megérkezett. Kapható: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82.

Tűzifát-szenet vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó hentesüzlet, fodrászüzlet, szabóságra, bármire, azonnal, Kassa út 2. szám. 1633

Kiadó lakás egyszobás

Modern udvari szoba, előszobás lakás, október elsejére kiadó, Csapó ucca 25. szám. 1643

Kiadó egy szoba, konyhas lakás, fűkamarával, október elsejére, magános nőnek, vagy házaspárnak, más la só ninc villany, víz beat. Török Bálint ucca 22. 1635

Köztemetővel szemben, gyümölcsös egy szoba, konyhas lakással kiadó. Cím a kiadóban. 1634

Kiadó uccai szoba, konyha, előszobával, kamarákkal, november 1-ére. Kar ucca 33. 1621

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó 3 szobás lakás, fürdőszobával, november hó elsejére, Timár ucca 41. 1637

Villalaktás, 3 szobás, teljes komforttal, 448 négyszögöl parkkal és gyümölcsösökkel, 16.000 pengőért eladó. Értekezni: Nap u. 4. szám. 1633

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10-12 óráig, délután 3-5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

Kettő, vagy háromszobás lakást keresek, bármikor. Címet a kiadóba kérem „Jelige 1939” 1575

Butorozott szoba

Különbejárátú bútorozott szoba, egykét személynek kiadó. Rákóczi ucca 35. 1537

Különbejárátú bútorozott szobát keresek, lehetőleg fürdőszobával, Miklós ucca környékén. Ajánlatokat „Uccai” jellegre a kiadóba kérek. 1234 9. 20

Egy bútorozott szoba kiadó, Lorántffy ucca 8. 1586

Ingóságvétele

Zálogéudulát látszóveket, alpakka étkészleteket, a régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol Ingóságkövetítő, ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Folytonégő kályhát, lehetőleg két aknákat keresek. Ajánlatokat ármegejelöléssel „Polytonégő” jellegre a kiadóba kérek. 1234

Irógépet, használtat keresek megvételre. Mértékhitel-sítő Hivatal, Werbőczy ucca. 1615

Eladó házhely

Boldogkertben eladó sürgősen 300 öl házhely, gyümölcsfákkal, Eprekerti ucca 17. szám. 1583

Villalattékek, Lajos király téren 15 öl 7000 pengő, 227 négyszögöl 5000 pengőért eladó. Értekezni: Nap ucca 4. 1632

Gazdasági eszközök

Eladók, boroshordók, prések, s kádak, háló, szecsakavágó, répvágó, fenuálló hordók, heleske, vasborona, kukorica morzsoló, puttonyok. Vár ucca 8. 1618

Eladó ház

Tőkebefektetésül Buyer ucca 18., kitűnő karban 2000 P bérjövődellel, eladó. Balázs, Rákosi Jenő u. 5. 1630

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

500 ccm-es Puch motorkerékpár, oldalkocsival, kivételes alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Komlóssy út 36, szám alatt a Rimanóczy féle adómentes, modern családi ház, teljes komforttal, egyetem közelében eladó. Értekezni: Bőszörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József út 70. 1592 9. 26.

Házát, földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlant a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

SIMONYI UT 25. sz. villa 950 négyszögöl telekkel, mely részben nemes gyümölcsös, részben őspark fenyőfakkal, 6 szobás urilakással, szoba konyhas kertészlakással stb. olesón és könnyen azonnal átvehető és elfoglalható. Értekezni Vár ucca 7. Telefon: 28-43. 1371 9. 17

Ház, szép kerttel, háromszobás minden komforttal, kitűnő építkezés. Tiszviselőtelepen: Földi u. 5. szám, eladó. 1630

Eladó Homok ucca 127 számú ház. Értekezni lehet Vasvári Pál ucca 16. 1627

Földbérlet

Kerti föld, Bezeredy ucca 13. haszonbérbe kiadó, 1400 öl, Balázs, Rákosi Jenő ucca 5. szám. 1631

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tíllalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi ucca 74. 591 vv

Öndöd Fáy dülő C 35 sz. tanyásbirtok, 25 s fél kat. hold. Fancsika 46. sz. tanyásbirtok 25 kat. b. eladó. Szilágyi Sándor, Peregcs ucca 26. 1628 9. 22

Eladó állatok

Két darab 8 hónapos mangalica sertés eladó. Kardos Bruckner ucca 5. 1646

Hús darab egyéves szimulánózott sertés eladó. Kardos Péternél, Bánk 19. 1611

Érkezettélér felolós PÁLFI JÓZSEF Kiadástól felolós: 173. SZIGETHY GYULA igazgató Eladó és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Felolós nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.